

Ühiskond vajab oma ala hästi tundvaid arste

Väino Sinisalu – peatoimetaja

Järjest enam juurdub arusaam, et tervishoid ja arstiabi peavad olema kliendi- – patsiendikesksed. Tervishoid ja arstiabi tuleb korraldada niimoodi, et see vastaks inimeste vajadustele ja ootustele. Arstiabi andja peab tegema kõik selleks, et tema osutatud abi oleks patsiendile vastuvõetav, ohutu, kaasaja teadmiste ja võimaluste vastav ning täidaks tema ootusi.

Arsti-patsiendi paternalistlik suhe – küll arst teab, mida haige vajab – on minevik. Nüüdisajal on patsient väga sageli hästi informeeritud oma haigusest ja selle ravivõimalustest. Ta ootab ka arstilt laia silmaringi, oma eriala head tundmist, tõsist suhtumist tema hädadesse. Samas peame tunnistama ka seda, et hea spetsialist, asjatundja soovib sageli oma võimeid ja teadmisi proovile panna, ta tahaks tegeleda oma eriala raskemate probleemidega, vastata väljakutsele, mille arstile esitab keeruline haigusjuht. Nii võib arsti rahuldada õigesti pandud raske haiguse diagnoos vaatamata minimaalsetele ravivõimalustele või edukalt sooritatud keeruline operatsioon, ehkki haige seisundit see ei lahendanud. Patsienti see muidugi ei rahulda. Vastuolu? Kindlasti, kuid mitte antagonistlik, kui spetsialist annab endale aru, et ka igapäevastesse “rutiinsetesse” haigustesse tuleb suhtuda tõsiselt ning oma teadmisi ei pea pidevalt täiendama ainult oma eriala peensuste vallas, vaid ka “igapäevaste” haiguste käsitlemises toob teaduse areng kaasa uusi teadmisi ja võimalusi.

Olla arst tähendab eluaeg õppida. Õppida nii oma kogemuste, ajakirjanduse kui ka teadusliku uurimistöe najal. Arstimine on sageli ka kunst ja nõuab lisaks oma kitsa eriala heale tundmisele laialdasemaid teadmisi kogu meditsiinist. Patsienti ei rahulda spetsialisti otsus, et tal seda või teist haigust ei ole. Ta tahab teada oma häda põhjust ja seda ravida, ning kui üks spetsialist seda ei suuda, peab

ta oskama vähemalt soovitada asjatundjat, kelle poole pöörduda.

Eesti Arstil on seljataga mitme põlvkonna kolleegide pühendunud tegevus. Ka tänane Eesti Arst on arstkonnas laialdaselt loetav ajakiri – meil on üle 3700 tellija. Ajakirja tegijaid rõõmustab see, et järjest enam saame heal tasemel kaastöid erinevate erialade spetsialistidelt. Oma ülesandena näeme eelkõige arstkonna meditsiinilise silmaringi avardamist.

Lisaks arstiteaduslike teadmiste levitamisele on Eesti Arstil täita oluline missioon – viljeleda eesti meditsiinikeelt. Võib ju küsida, milleks järjest enam globaliseeruvus maailmas on vaja eesti meditsiinikeelt? Milleks meile eestikeelne sõna, kui spetsialistid kogu maailmas tunnevad ülihästi ingliskeelset terminoloogiat?

Ratsionaalset, argumenteeritud, tõenduspõhist vastust me sellele leida ei oska. Millegipärast me oleme soovinud elada iseseisvas Eesti riigis, saada haridust, ka kõrgemat, oma emakeeles, suhelda omavahel ja oma riigiga eesti keeles. Ka haige esitab meile oma häda eesti keeles ja ootab, et me talle samas keeles tema olukorra ning ravivõimalused ära seletame. Kui meil pole omakeelseid termineid, seletab iga arst haigele tema hädad “arsti keeles”. Patsient jõuab arusaamisele, et arstid ei tea tema haigusest midagi.

Möödunud aastal astus meie riik tõsise sammu ühinemaks Euroopa Liiduga. Umbes 80 aastat tagasi väljaõeldud põhimõte – “jäagem eestlasteks, aga saagem eurooplasteks” – saab konkreetse sisu ja mõtte.

Täiendagem oma teadmisi nii eesti- kui võõrkeelse kirjanduse najal ja olgem rahvusvaheliselt tunnustatud kvalifikatsiooniga Eesti arstid.

Jõudu ja häid kordaminekuid kõigile!